

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

<p>Előfizetési ár: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr. Egyre emés árak: 15 krajczár. Előfizetheti csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.</p>	<p>Előfizetési pénzek, reclamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére a a nyiltírrre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.</p>	<p>Hirdetések díja: három hasábos petítor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszabáltsúnek. Bélyeg minden beiktatásnál 20 kr. Nyiltírr garmond sor: 20 kr.</p>
--	---	---

Előfizetési felhívás!
A „NÓGRÁDI LAPOK“
1893. évi II. felére.

Előfizetési ára:
Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra frt 50 kr.

Felkérjük egyetemesü lapunk t. előfizetőit, hogy hátralelőknél közzéjelenítési és előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

Kék László,
kiadó és felelős szerkesztő.

Horróth Danó
főszerkesztő.

Gyáripár.

B.-Gyarmat, aug. 3.

Élénk képet nyújtott B.-Gyarmat városa július hó 30-án. Helybeli és vidéki gazdáink, vállalkozók, pénzügyi szakemberek, jártak keltek itt, hogy ama mozgalmához, mely már a levegőben van, hozzájáruljanak, nézeteiket elmondják, a magállapodjannak valandib; és pedig olyan dologban, ami viszonyainknak megfelelő, ami rázkóztatások nélkül, kevesebb fáradsággal és gyorsan kivihető.

Allig verte el a délelőtti 11 órák, a vármegyeház díszterme megtelt érdeklődő gazdaközönséggel, vállalkozók, kereskedők és iparosokkal. Ez a meleg érdeklődés öröndetes tanujele annak, hogy közönségünk át van hatva a baladáz eszméi által s nemcsak a saját, hanem a közérdeket is kész hármikur lelkesen szolgálni.

Ily benyomást gyakorolt reánk, akik a megindított gyáripári mozgalmakkal már beteké óta — kötelességünkhöz híven — foglalkozunk, az a gyáripári értekezlet, mely Scitovszky János alispánunk, mint a nógrádvármegyei gazdasági egyesület első alelnökének vezetésén alatt a múlt vasárnap megtartott. Ebből azon biztos következtetés vonható le, hogy amit ez a konferencia ezúttal tűzött ki,

az nemcsakára megvalósul s egy év alatt Balassa-Gyarmaton már füstölőgőll fog egy nagyobb szabású malátagyárunk közménye, hogy gazdaközönségünk kitűnő árpa-áruszátriját feldolgozza s ezáltal nemcsak a gazdaközönségnek biztos áruipiacot teremtsen, hanem a tőkénél hasznos ipari befektetését biztosítsa és keresetet nyújtson sok embernek.

Sajnáljuk, hogy más gyári vállalat mellett nem lelkesülhetünk, s hogy s tekintetben ellentétbe kellett jutnunk Balás Antal igen tisztelt országgyűlési képviselőnkkel, aki az év elején nemcsak inditványozta, de most is élénk érvekkel támogatta az export buza-gőzmalom ügyét.

Az tény, hogy Nógrádban két nagyobbrendű export buza-gőzmalom nem tarthatunk fel. Minek tehát egészségtelen versenyt csinálni a losonczinak? Igaz, hogy a gazdaközönség részéről Balás Antal ur oly motivumokat hozott fel a losonczai gőzmalom ellen, melyek sokakat arra ösztönöznek, hogy a losonczai gőzmalomnak okvetlenül konkurencziát kell állítani, és pedig azért, mert ő dikáltaja vidékünkön a piaci árat, dominálja a verseny nélküli kellemes helyzetet stb. stb. Ily eljárás azonban könnyen megrendszabályozható a gazdaközönség összetartása és egyfélében akciója által.

Kérdjük azonban, nem helyesebb-e az, hogy vármegyénk buzaját losonczon, arjaját és később talán krumpliját is B.-Gyarmaton, repáját P.-Sellyen dolgozzák fel? Ez sokkal okoszerűbb, mintha a gyárak egymással konkurálnak, hiszen a gyárakat nemcsak a törvény védszárnya alá kell helyezni, de azokat államiag segíteni, sőt a gazdaközönségnek minden módon támogatni kötelessége.

Részünkről örvendünk, hogy a rasznapi konferencia Schossberger Rezső ur inditványra alapján — ami felfogásunknak és érveinknek is kifejezést adta, egyöntetű megállapodásra jutott. Sokat nem markolt, ez a felmaradt a kibívetőség határain belül s épen ezért alapos a reményünk, hogy B.-Gyarmaton rövid idő alatt kész a malátá gyár.

Az értekezletre a következőket írhatuk:

Az értekezletet d. e. 11 órák Scitovszky János ur megozárta, mint a gazd. egyesület első alelnöke kijelenti, hogy a gazdasági egyesület igazságt. elásztómánya csak néhány percet előtt elhatározta, hogy a B.-Gyarmaton megindított gyári mozgalmat erkölcsileg támogatni fogja. Ezután lelkes szavakkal ecselelte, hogy a jelenlegi pózabírólagban most van itt az ideje, hogy vidékünkön gyárpárt létesítsünk. Majd nagy gondal egybe állított statisztikai kimutatást olvas fel az országban lévő s részvény társaságok által alkotott gyárakról, melyek igen eladottan vannak hasznokban s számuk igen csekély. Felhívja végül az értekezletet, hogy a tekintetben, mely gyárakat megalkotásá volna vidékünkre néve a legkedvesebb? Ajánlatotni niteskedjék.

Erre Balás Antal országgyűlési képviselőnk szóállt fel s kifejezte, hogy ő volt az, aki egy esport buza-gőzmalom létesítését a B.-gyarmati lakarek ez hitelezéssel februáriusi kögyűlésén után inditványozta. Azóta tanulmány tárgyára lette a monori esport roz-gőzmalom s a szakérték adatai szerint ily roz-gőzmalomból 200 ezer frt részvénytöke szükséges, ugy hogy abból 100 ezer frt fögzőtökének maradna fenn. Részéről ajánlja, hogy B.-Gyarmaton esport buza-gőzmalom állítsanak fel, mely a losonczai esport buza malommal szemben gazdaközönségünk érdekében kellő versenyt fejtene ki, mert a losonczai gőzmalom az itteni gazdaközönség érdekeit nem miltányolja. Kifejezte azt is hogy, mert bukott meg az előbbi losonczai gőzmalom? azért mert nem volt gabna készlete, s a buzá nem a termelőit, de a gabuakereskedőket illette, tehát márdokéből se drágan ígéri, hogy a legközelebbi konferencián, melyet ő október hónapban kirkat egybehozni, az esport buza-gőzmalomra vonatkozó tanulmányait elő fogja terjesztetni.

Ezután Schossberger Rezső szóállt fel, határozott állást foglalván az a kivétel buza-gőzmalom ellen, melynek az érdeke haszonra bizonyos számítani nem lehet. Utalt ennek a vidéknek geografiái és közlekedési viszonyaira, melyeknél fogva itt egy nagyobb szabású esport gőzmalom egyáltalában nem reuszírozhat. Indokolta inditványozta, hogy a vidék malátagyárát Mészáros.

Majdényi Ottmár inditványozta, hogy az értekezlet bizottságot küldjön ki, tanulmánytétel végéit, határozott utasítással.

Eskütlő Scitovszky János elsőnk ur is hosszabb beszédben érvelt a malátagyár mellett, azonban az esport buza-gőzmalom tanulmányozására is felkérte Balás Antal képviselő urat.

Halás József hozzájárul az inditványhoz, de a bi-

TARCSA.

Ottlik nem botlik.

Történelmi elbeszélés. — Írta: Vitéz M. (Polytárs)

Egy napon átvitatta a puchot papot, ezal csináltatott egy végrendeletet, melynek utolsó rendelkezése a következő:

„Mivel pedig Istennek kegyelmességéből minden felet léző gyermekeimet szármakra bocsátánám, kire néve azokat vinnésem istápinak nagyméltán tartván, mindazon által mivel ő szent felségének úgy tetetett, hogy azokban az négyt aton már ember korukban, úgy mint három fiamat Mednyánszky Györgyöt, Miklóst Andrást és negyedik leányomat Erzsébetet, Ottlik Miklósnét az én hollig való keserűségemre ez világról kivévé, midőn általok való temetésemet várának én velem azokat temeteté. Mindenekben legyen áldott az Úrnak szent nevé. Nyar Iyán fiam Miklós fejedelem aszeroy udvarában* Munkács városban tavali eskendőben (1845) ártatlanul mordáltságképen Prinyi Istvánról megöletvén, fiamat Istvánt és alább leirt leányomat az istenne is kegyeszeritem, hogy stepyárcinek ártatlan halálát abban ne hagyják, ha én büntetésének végét nem érkelek. Törvényvel való büntetését elkövetésként mindenképen az gyilkosoknak, áru vétélől ne adják.**)

Az események után bánatában megtört öreg ember, ugy neje is meghaltak, a temetésnél legjobban sírt a kis unoka Ottlik Pista, gyerek észrekel vissza vissza gondolt az öreg apjár, ki oly sokszor mesélt a hadjáratairól. Igaz, az öreg apa sokszor oly morzsátoiról is beszélt, melyeket gyenge észrel fel nem fogott, de mégis örömmel hallgatta és minden befekendő elalvása előtt, arról gondolkodott, ha egykor ő is olyan nagyapaféle vilás fog lenni.

— A végrendelet néhéz utasítását adott, azonban István az egyetlen fia, visszavonult, inkább a gazdaságának él, nem volt módja Prinyivel személyesen találkozhatt, de nem is kereste — messze voltak egymástól!

* Báthory Zsófia II. Rakocsy György özvegye.
** Prinyi féle ukrán gyűjtemény Hlapijából Nyitva megye.

végre István ur is megházasodott, családjától nem lávott. Atja halála után folyamodott főbör főbör, miután mindenütt risszantástotlák, végre beleenyugodott.

Prinyi hogy biztonságban legyen, a császáros szegődött, első neje Korák Krisztina, kiért Mednyánszky Miklósnak meg kellett halnia, szintén meghalt. Második neje Demewffy Mária Báthory Zsófiának egykori kegyencze volt. Báthory Zsófia befolyásolta a fiatal aszeroyt és e befolyás alatt a nő férjét politikában uralta, Leopoldnak mindig hú embere maradt, „de olyankor mint Prinyi sózán voltak: az ország legelső méltóságai csaknem mindnyaján titkos szövetségbe állottak a bécsi udvarral.**)

Évek teltek, Ottlik István már nem Pista gyerek, de valódi István lett, frid korában sem feledkezett meg nagyapjáról — mindig ezekben volt, hogy a nagy apa akaratját ő fogja végrehajtani, arra esküdő van hivatal.

Természetes, nemcsak vért bugottl erében, nagyapja az ő ideájja szintén hatalmas kuruca volt. A szabadsáért való küzdelem felvilárolta s a kellesitette az ifjút, Wesselenyi vetérel jelentkezett, ki őt Bécsey Gergely kurucz hadnagy osztályába osztotta be.

Volt akkor a labancoknak egy hídnál felülműlt gyilkos, vérsomjas szírelése: Kopp nevezetű, Kassán Strassoldónak utódja, a magyaroknak legnagyobb ellensége. Ez a bécsi udvarnak ellensége dekurza iróvalaton hánt a foglyokkal — egyik enyhe büntetés a karóba hurák.

E hídnának nevezetes azon kitélványa, melyet 1877. október hó 7-én kibocsátott: „Senki se nemese, se paraszt ember, se ur, se vármegye, se pedig annak tisztjei, se útköz, se nyíllan, se maguk se mások által kurucokkal ne cizmorbóljen — egyhétl mindennemű nemény, változás nélkül karóba vonatik” — ezt meg is tartotta, Babocsy az egykori tarcsai jezszt naplójában feljegyezté, hogy Kopp az elfogott kurucokat csaknem naponként karóztatla és más kínos halál neményl kivégeztette. Az egy kassai piacon három hónap lefolyása alatt hatránkét ízben tuskódott a böhör.**)

Ebből látható mily elkeseredett volt a harc, sajnos — de nem csodálható — hogy a kurucok is, ha elempétek egy labancokat, a kizsázt viszonozták.

Ottlik István igen jól érteke magát, a tábori életet nagyon megszerette, végtelen bátorsága által kitént —
*) Bécsi állambizotts. Hírnagy.
**) Szalay.

társai szerették — különösen Bécsey Gergely kurucz hadnagynak nagy kegyencze volt, éppen azért mindegy nagyobb vállalatnál Ottlik István vakmerőségét felhasznált, intézkedéseiben megbízott, mert tudta, ha valaki, — egy fiatal barátja — végrebajlja a sokszor igvo vesztélyes vállalkozásokat.

1877. október havában Nyaláb várnál Schmidt császári vezér vérs ottkószel virukt, a csata kezdésén a kurucok zavarba jöttek, de a legysélek Forval dandárparancsnok alatt a leopoldinák körülfogták — 1200 ember maradt a csataterén. Herberstein, Collalto, Schmidt csak nagy neheren menekültek. E csatában Ottlik István annyira kitént, hogy Bohém Krisztof marquis a legysélek vezére megölette és az oldalán lévő karddal megajándékozta.

Nemcsakára Bécsey Gergely kurucz hadnagy, kinek Ottlik volt a segédje s így mindig oldalánál harcolt, Lucz táján Tisztól nem messze Pára erében labancoktól megtámadta — megverte; hogy csatát ayert, ezt fiatal böhöknök közönsébe. A csata után 92 labancotlét lett elfogva, közöttük Prinyi István is. Évek múlva most talákorott először Prinyi Istvánnal, miután a tiszték nevei bemondattak, így tudta meg, hogy az egyik tiszt Prinyi István, ez azonban nem ismerte a fiatal böhöt.

Osmaöltek a kurucz tiszték Kopp viszonozással őt is elbátároztták, hogy a fogoly tiszték fel lezárak karóba. Ezen hátróztatól megborzadt Ottlik István, nemesebb vér bugyogottl erében, mindsem megegyedte volna, hogy ez megtörténjék, — hasiatlan rimádkodott Bécsey-öl — az nem engedett.

— Egyre kérem hadnagy úr! Kégyelmed oly sokszor állta, hogy meynyjra ereret, egy kégyéret folyamodom; Van nekem az elfogott tiszték között egy emberem, kivel nekem számadásom lenne, — adja nekem ezen embert ajándékba.

Bécsey Gergely soká gondolkodott — végre engedett, de azon kikötéssel, hogy az oda ajándékozottként jelleu kell lennie a végrehajtómál.

Ottlik beleenyugodott.
— Es mondód meg, ki az kit magadonak ószajtol?
— Prinyi István!
— Vessélemles ember, mert ez folyton ösmekötéltében van a bécsi udvarral, de mindegy, megígértetem, — számszám emberre lenek.
(Polytársak követelek.)

személyt nem kívánja megöltetni, a bizottság tanulmányozza az ügyet minden oldalról.

Herrák Danó, homább beszédében kifejti, hogy expert bizottságnak itt nemmi eszre sem létezését, mert gazdaságiaknak nem a leonca gőzmozgató sem képes bejárni ellátni, de azt a kivételt listát előállítására, nem afféle buza is kell. Előne van annak, hogy a leonca gőzmozgató egységének verseny által megromlott, mert akkor se leonca, se B-Gyarmaton nem lesz gőzmozgató. Azután a máltagyári mellett a társasági adókat hoz fel, melyekből látható, hogy a 3 millió bevételei sörháza, amit Monarchiának elfogyaszt, a máltának legmagyobb részét kifizetői hozza, holott a magyarországi, kiváltság pedig a négrádi árpa, a legelő rendeltetkezést tartva. Indítványozza tehát, hogy a bizottság arva a határozott utasításnak küldessék ki, miszerint egy máltagyári létesítését a jövőből a javaslatokat már október hónapban tegye meg.

Hozzá szólhat még Vannay Ignác és Reményi Károly urak is, a elfogadott Scitovszky elnök ur azon indítvány, hogy az export-bizottságnak további tanulmányozásra Balás Antal képviselő ur kérésék fel, a a máltának legmagyobb részét kifizetői hozza, holott a magyarországi, kiváltság pedig a négrádi árpa, a legelő rendeltetkezést tartva. Indítványozza tehát, hogy a bizottság arva a határozott utasításnak küldessék ki, miszerint egy máltagyári létesítését a jövőből a javaslatokat már október hónapban tegye meg.

Ami már a meghírállás módszerét illeti, az egyedül csak az eredményre irányulhat; az eredmény alatt nem érte azt, hogy mennyire gyarapodtak mezőgazdasági gyűléseink, mert hiszen ez inkább az iparkodás meg e körönység juttatásának hőmérője; — hanem értem az eredményt a tekintetben, vajon alapszabályunk keretében az intézmény közegri közreműködésével elvették-e a városok legmagyobb határát is? és ha ez nemalán valamely részben meg nem felelt volna, akkor sem az egynek és az azok képességük kell okolnunk, mert nemcsak alapszabályaink kipróbálásán voltában, de egyrészt mind azon általánosban fenafordó körülményben is mentveket találhatunk, hogy sokan Horvátország tekintetben nem vették azon alapeltét: Versate diu, quid ferre recusant, quid vident humeri; szaz, hogy talán nem megelégtelték, hogy egyéb életfontos kérdéseikkel mellett vajjon rendelkeznek-e elegendő időbeli erővel a megkívánt munkaközeg teljesítésére; és ha a meggyőződéssel számolva adták be tisztviselőink lemondásait, mi az adott körülmények között kell, hogy sajnos elismeréséig, de azt elfogadjuk, és az intézet érdekében minden tekintetben akkép intézkedjünk, hogy az ügy és társulat szent érdekeit lehetőleg előmozdítsuk.

Ami már a meghírállás módszerét illeti, az egyedül csak az eredményre irányulhat; az eredmény alatt nem érte azt, hogy mennyire gyarapodtak mezőgazdasági gyűléseink, mert hiszen ez inkább az iparkodás meg e körönység juttatásának hőmérője; — hanem értem az eredményt a tekintetben, vajon alapszabályunk keretében az intézmény közegri közreműködésével elvették-e a városok legmagyobb határát is? és ha ez nemalán valamely részben meg nem felelt volna, akkor sem az egynek és az azok képességük kell okolnunk, mert nemcsak alapszabályaink kipróbálásán voltában, de egyrészt mind azon általánosban fenafordó körülményben is mentveket találhatunk, hogy sokan Horvátország tekintetben nem vették azon alapeltét: Versate diu, quid ferre recusant, quid vident humeri; szaz, hogy talán nem megelégtelték, hogy egyéb életfontos kérdéseikkel mellett vajjon rendelkeznek-e elegendő időbeli erővel a megkívánt munkaközeg teljesítésére; és ha a meggyőződéssel számolva adták be tisztviselőink lemondásait, mi az adott körülmények között kell, hogy sajnos elismeréséig, de azt elfogadjuk, és az intézet érdekében minden tekintetben akkép intézkedjünk, hogy az ügy és társulat szent érdekeit lehetőleg előmozdítsuk.

A Nógrádvármegyei Múzeum Társulat közgyűlése.

Julius hó 30-án ez volt a harmadik gyűlés Nógrádvármegyei székhelyében, mindazon Scitovszky János ur igen lelkesen alapszabályt előkészít, mindazonny igen érdekes, de az talán mégis a legérdekesebb, mert a rövid formálással dacára szép virágzásnak indult egytel kezében oly reformokat kezdeményezett, melyek — remélhetők, a még nagyobb fokú virágzást fogják előidézni.

Ami már a meghírállás módszerét illeti, az egyedül csak az eredményre irányulhat; az eredmény alatt nem érte azt, hogy mennyire gyarapodtak mezőgazdasági gyűléseink, mert hiszen ez inkább az iparkodás meg e körönység juttatásának hőmérője; — hanem értem az eredményt a tekintetben, vajon alapszabályunk keretében az intézmény közegri közreműködésével elvették-e a városok legmagyobb határát is? és ha ez nemalán valamely részben meg nem felelt volna, akkor sem az egynek és az azok képességük kell okolnunk, mert nemcsak alapszabályaink kipróbálásán voltában, de egyrészt mind azon általánosban fenafordó körülményben is mentveket találhatunk, hogy sokan Horvátország tekintetben nem vették azon alapeltét: Versate diu, quid ferre recusant, quid vident humeri; szaz, hogy talán nem megelégtelték, hogy egyéb életfontos kérdéseikkel mellett vajjon rendelkeznek-e elegendő időbeli erővel a megkívánt munkaközeg teljesítésére; és ha a meggyőződéssel számolva adták be tisztviselőink lemondásait, mi az adott körülmények között kell, hogy sajnos elismeréséig, de azt elfogadjuk, és az intézet érdekében minden tekintetben akkép intézkedjünk, hogy az ügy és társulat szent érdekeit lehetőleg előmozdítsuk.

Nagy Irán urak közmegegyezést kéltő a beszéde után, szólt meg minden igen meggyőzőleg Vannay Ignác úr, tag s reflektálta Dr. Csorda Béla, a emlékek ország bizottsága előadja és akad. tagnak Múzeumunkról nemrég nyilvánított igen elismerő nyilatkozatára is, melynek felát az oly szép fejlődésnek indult intézetünk elterjedésén, visszatértek, kére-kérte mindannyajunk nevében az alapszabály, hogy a közbizalmat kifolyó állását ezental is megtartani sziveskedjék. — hozzászót, hogy a társulat feladata lesz az alapszabályok módosítása által gondoskodni arról, miszerint a másod-elők ne kerültesek oly feladatok végzésével, amelyek inkább az igazgató hatáskörébe tartozók és utasulók. Nehéz volt, hogy ne mondjuk csaknem lehetetlen ez előadások után az elnök urnak lemondásához tovább is ragaszkodni, s az azt — noha kijelentés szerint erős elhatározással tettem meg, visszatértem azon felfogással, hogy azem tudni elviselni, miszerint, — bár az nem hiszi, a társulat föllendülése az a visszalépés által szenvedjen; a tagtársak bizalmát tehát megköszönve, tovább is hajlandó leszek feladatait lále felbetölget viselni.

Leleké eljénzésre tört ki a közgyűlés, mely után a pénztárnoki állásra újból egyhangulag Aninger László urat választotta meg; igazgató Pajor István kir. tanácsos, nyug. áruváltói elnök urat, segédigazgató és könyvtárnokul pedig Balogh Deszö urat, vármegyei hűszó levéltárnokul, akik tehát állának és körülményeinkül fogva aránylag több időt szentelhetnek a társulat ügyeinek, mint az eddigi, — más irányban igen elfoglalt tisztviselői urak, kiknek azonban így is méltányos érdemük működésükért a közgyűlés leggyőkönyvileg elismerését és köszönetét fejezte ki.

Felállott erre Weiss Kull r. tag, és kijelenté, hogy az alapítók közt lép, mely kijelentését eljénzésel fogadták.

Majd az intézeti ház felügyelő bizottságába Paj István, Horváth Danó és Aninger László urak, az alapszabálymódosító bizottságba pedig Nagy Irán, Pajor István, Vannay Ignác, Horváth Danó és Reményi Károly urak beráslasztában, — Balás Antal országgyűlési képviselőnk meleghangú felszólalása képezte a közgyűlés méltó befejeését. A tapasztalatok után juttatva éreztetmagát, hogy a rendszer tagok sorába lépjen; referált ezután az országgyűlés képt. háza tulajdonát képező Gyertya-féle könyvtár egyrészesnek Múzeumunk számára való megszerzéséről, valamint a hozzá rokon Jankovich-család szolgátrájni levéltára leendő bekebelezéséről, mit ő megrei érdekében is lehetővé tenni törekedett. Méltó eljénzés követte a képviselő ur szavát.

Időközben a közgyűlésnek megjelenő Balogh Deszö ur, az elnök tudtára adá a közgyűlésnek feljő fordult bizalmát, melyet ő szívesen megköszönt a megígért, hogy ellárállt feladatát iparkodni fog lále teljesítéssel betölteni.

E körbeszélésel fogadott nyilvánkozat után elnök szívből emelkedett szavakkal fejezte be a közgyűlést szívesen költén egyttal a társulat minden tagjának a B-Gyarmaton létesítendő gőzmozgató üzemének a legmagyobb támogatását, felkérte, mert ezzel — az általános érdekek kivál, ugyancsak szívesen ösztönözésében áll Múzeumunk jótétele.

Következett a közgyűlésnek másik emlékeztető mozganata. Scitovszky János ur, kit a társulat megalakulásakor az ügyvezető bizottságok listájára választott meg, s ki e minőségében iparkodott is alapszabályilag előírt feladatainak lelkiismeretesen megfelelni, lekielenté megis azon körülményre, hogy közgyűlése a egyéb társulati rendkívül sok és nagy feladatok a legmagyobb erőfeszítés mellett is alig enged meg, hogy a Múzeum ügyeit amit azt kívánom, vezethesse, s mivel ez az eset áll a társulat tisztviselőinek több más tagjáról is, ahánál a collidat officium szintén komoly elhatározást igényelt; egyrészt azt, hogy a saját mint társul nevében

lemondás felét tisztviselői a megköszönve az eddigi támogatást kéri a közgyűlést, hogy helyüket mások megváltassák, val lále be.

Atalános volt a lehangoltság e szavakra, midőn Nagy Irán állot fel a körözött állt eképp szólt: Tisztelt Közgyűlés!

Közel három éve, hogy a megyei Múzeum Társulat megalakult; ennyi idő elegendő arra, sőt feljogosít és ösztönözésnek is láthat, hogy a társulat életét s fejlődését feltételeit megvizsgálhassuk. Megvizsgáljuk sem az egyéniiségek, sem pedig azok képességeinek tekintetéből, hanem azon okok tekintetéből, melyek egy ily közművelődési intézmény biztosítékául tartanak.

Mielőtt azonban a meghírállás módszerének fejletésére bocsátkoznánk, saját egyéni legegyszerűbb meggyőződésün azon kijelentés indik, hogy az intézmény jótétele érdekében legmagyobb szerencsének azt tartottuk, hogy Scitovszky János úr 5 évig igazgató-elnöki megváltott, és midőn én ezért a magam a amit látom itt, mindnyájunk belső elismerését kijelentem, az ügy szent érdekében felkérlek, (eljénzés!) hogy ő maga a Gondviselő állal is néki szant helyét Múzeumunknál továbbra is megtartani sziveskedjék! (Többszörösen megújuló eljénzés!)

Ami már a meghírállás módszerét illeti, az egyedül csak az eredményre irányulhat; az eredmény alatt nem érte azt, hogy mennyire gyarapodtak mezőgazdasági gyűléseink, mert hiszen ez inkább az iparkodás meg e körönység juttatásának hőmérője; — hanem értem az eredményt a tekintetben, vajon alapszabályunk keretében az intézmény közegri közreműködésével elvették-e a városok legmagyobb határát is? és ha ez nemalán valamely részben meg nem felelt volna, akkor sem az egynek és az azok képességük kell okolnunk, mert nemcsak alapszabályaink kipróbálásán voltában, de egyrészt mind azon általánosban fenafordó körülményben is mentveket találhatunk, hogy sokan Horvátország tekintetben nem vették azon alapeltét: Versate diu, quid ferre recusant, quid vident humeri; szaz, hogy talán nem megelégtelték, hogy egyéb életfontos kérdéseikkel mellett vajjon rendelkeznek-e elegendő időbeli erővel a megkívánt munkaközeg teljesítésére; és ha a meggyőződéssel számolva adták be tisztviselőink lemondásait, mi az adott körülmények között kell, hogy sajnos elismeréséig, de azt elfogadjuk, és az intézet érdekében minden tekintetben akkép intézkedjünk, hogy az ügy és társulat szent érdekeit lehetőleg előmozdítsuk.

Nagy Irán urak közmegegyezést kéltő a beszéde után, szólt meg minden igen meggyőzőleg Vannay Ignác úr, tag s reflektálta Dr. Csorda Béla, a emlékek ország bizottsága előadja és akad. tagnak Múzeumunkról nemrég nyilvánított igen elismerő nyilatkozatára is, melynek felát az oly szép fejlődésnek indult intézetünk elterjedésén, visszatértek, kére-kérte mindannyajunk nevében az alapszabály, hogy a közbizalmat kifolyó állását ezental is megtartani sziveskedjék. — hozzászót, hogy a társulat feladata lesz az alapszabályok módosítása által gondoskodni arról, miszerint a másod-elők ne kerültesek oly feladatok végzésével, amelyek inkább az igazgató hatáskörébe tartozók és utasulók. Nehéz volt, hogy ne mondjuk csaknem lehetetlen ez előadások után az elnök urnak lemondásához tovább is ragaszkodni, s az azt — noha kijelentés szerint erős elhatározással tettem meg, visszatértem azon felfogással, hogy azem tudni elviselni, miszerint, — bár az nem hiszi, a társulat föllendülése az a visszalépés által szenvedjen; a tagtársak bizalmát tehát megköszönve, tovább is hajlandó leszek feladatait lále felbetölget viselni.

Leleké eljénzésre tört ki a közgyűlés, mely után a pénztárnoki állásra újból egyhangulag Aninger László urat választotta meg; igazgató Pajor István kir. tanácsos, nyug. áruváltói elnök urat, segédigazgató és könyvtárnokul pedig Balogh Deszö urat, vármegyei hűszó levéltárnokul, akik tehát állának és körülményeinkül fogva aránylag több időt szentelhetnek a társulat ügyeinek, mint az eddigi, — más irányban igen elfoglalt tisztviselői urak, kiknek azonban így is méltányos érdemük működésükért a közgyűlés leggyőkönyvileg elismerését és köszönetét fejezte ki.

Felállott erre Weiss Kull r. tag, és kijelenté, hogy az alapítók közt lép, mely kijelentését eljénzésel fogadták.

Majd az intézeti ház felügyelő bizottságába Paj István, Horváth Danó és Aninger László urak, az alapszabálymódosító bizottságba pedig Nagy Irán, Pajor István, Vannay Ignác, Horváth Danó és Reményi Károly urak beráslasztában, — Balás Antal országgyűlési képviselőnk meleghangú felszólalása képezte a közgyűlés méltó befejeését. A tapasztalatok után juttatva éreztetmagát, hogy a rendszer tagok sorába lépjen; referált ezután az országgyűlés képt. háza tulajdonát képező Gyertya-féle könyvtár egyrészesnek Múzeumunk számára való megszerzéséről, valamint a hozzá rokon Jankovich-család szolgátrájni levéltára leendő bekebelezéséről, mit ő megrei érdekében is lehetővé tenni törekedett. Méltó eljénzés követte a képviselő ur szavát.

Időközben a közgyűlésnek megjelenő Balogh Deszö ur, az elnök tudtára adá a közgyűlésnek feljő fordult bizalmát, melyet ő szívesen megköszönt a megígért, hogy ellárállt feladatát iparkodni fog lále teljesítéssel betölteni.

E körbeszélésel fogadott nyilvánkozat után elnök szívből emelkedett szavakkal fejezte be a közgyűlést szívesen költén egyttal a társulat minden tagjának a B-Gyarmaton létesítendő gőzmozgató üzemének a legmagyobb támogatását, felkérte, mert ezzel — az általános érdekek kivál, ugyancsak szívesen ösztönözésében áll Múzeumunk jótétele.

Következett a közgyűlésnek másik emlékeztető mozganata. Scitovszky János ur, kit a társulat megalakulásakor az ügyvezető bizottságok listájára választott meg, s ki e minőségében iparkodott is alapszabályilag előírt feladatainak lelkiismeretesen megfelelni, lekielenté megis azon körülményre, hogy közgyűlése a egyéb társulati rendkívül sok és nagy feladatok a legmagyobb erőfeszítés mellett is alig enged meg, hogy a Múzeum ügyeit amit azt kívánom, vezethesse, s mivel ez az eset áll a társulat tisztviselőinek több más tagjáról is, ahánál a collidat officium szintén komoly elhatározást igényelt; egyrészt azt, hogy a saját mint társul nevében

Hottovinszky Károly 25 éves jubileuma.

A B-Gyarmati róm. kath. egyházi hívei lélekemelő ünnepségeket rendeztek születési alkalmából Hottovinszky Károly esperes-plebánus tiszteltére — 25 évi működésének jubileuma alkalmából.

Előszóva egész eszében akarta ő megülni áldozásának 25. éves jubileumát, de hívei a tisztelt nem engedtek eszében elmúlni e napot a szeretetüknek, becsülésüknek a tiszteltnek ünnepséges is kifejezést akartak adni; a tiszteltnek ezen nyilatkozása ünnepsépp tette augusztus 3-át B-Gyarmaton. Hottovinszky a tulajdonképen 25. éves jubileumot aug. 2-án tartotta Katergombán a Bakács-községben. — Cri nók és férfiak álló társaság Brégyel-Falánkra jadtult az esperes-plebánus elé, hogy őt üdvözölje; a B-Gyarmati állomásnál pedig Tihanyi Ferenc főjegyző a több tisztelője örvéndőkkel fogadta.

Augusztus 3-án az esperes-plebánus a híveknek fűnyer pápi segédlet mellett ünnepélyes nagy misét mondott, a melyen a törvényhatóság képviselőitől részelt Tihanyi Ferenc főjegyző s helyettes alispán vezetésével a vármegyei tisztviselő, a honvédelmi tisztviselő, a pénzügyi és városi hatóságok, a róm. kath. iskolák teljes számban; ezen kívül számosan a hívek és tisztelők körül s pedig vallásfelelősökkel, úgy, hogy a templom zsúfoltságig megtelt. A kegyeletet misé alatt, melyet a jubileum meghatalosítottja vezetett, a choruson Székelyi Károly karmester vezetésével a műkedvelői önkéntes győzőru egyházi zenekart intották. (Megjegyzés, hogy Székelyi Károly a jubileum tiszteltére „Cárhangozók” cím alatt egy fényesest szerzett). Del felé a hatósági és egyházi küldöttségek, valamint a r. kath. iskolák tagjai a tiszteltet a jubileumnál. Scitovszky János alispán és Hummer Nándor társulaban üdvözölték az ünnepelt. Az ily egyházközeg nevében Elfer Ede hittársági elnök külön ábrában üdvözölte az esp. plebánus urat.

Eti 8 órák impozás monentel kísérték a jubileum esperes-plebánus a fűdő belsőségbe, a hol nagy számban közönség, köztök gr. Degenfeld Lajos nádorvármegye főispánja, fogadták az ünnepelt. Az estély, melyen mintegy 150-en vettek részt igen hangulatteljes volt. A toszót sorát maga a jubiliánus nyitotta meg, elkövetvén a római kath. egyház fejét XIII. Leo pápát, a királyt és főispántól Vaszary Károly hercegrórnádt. A toszót a jelenlétek állra hallgatták végig. Id. Farkas Ferenc felváltván a jubiliánus esp. plebánus működését s különösen a 73-iki kolera alkalmával szerzett érdemét ok, mint B-Gyarmat szűlöttjét éllette. Tihanyi Ferenc főjegyző a jubiliánus mint a hazafiság s a magyar nyelv terjesztőjét éllette. Balás József a magyar kormány bizalmának leteleményesére gr. Degenfeld Lajos főispánra úrné pohárát. Kosztka Mihály kir. tanfelügyelő Hottovinszky Károlyt, mint egyházi tanfelügyelőt éllette. Reményi Károly az egytelésére s a hitfeleltesekre, kik a barátságos, békés egytelésről fenntartásához járultak, árlette pohárát. Köry Tivadár, Darvai Ármán, Simkó Frgyos, Löwinger szintén Hottovinszky Károly esp. plebánus éllették. Ezen kívül toszót mondott még Gonda Béla házassági ügyi esp. plebánus a jubiliánus s annak rokonaira. Reményi a honvédelmi és eszendorúgré. Vajda Reményi Károly vöröré, Pajor István Jablanczy Miklós pénzügyigazgató, Wagner István Kasztkó Mihály kir. tanfelügyelő, Erney Károly a lelkészök papjár. A társaság vég hangulatban sokáig maradt együtt.

Végeztél a jubilián Hottovinszky Károly esp. plebánus 25. éves papgyűlést idecatolunk néhány életrajzi adatot. Előst. miséjét Ludányban mondotta s legelő állomásul Vajka lott számára kijelenté. Időközben Pruckon adminisztrátor lett, majd Talósa később Ipolyvárosra s végre B-Gyarmatra nevezettél ki segédlelkésznek. Működése épp azon időbe esett, midőn B-Gyarmaton a kolera oly nagy számmal szedte áldozatait. E járványos időben eszodatos bürgözésből tanusított lelkesi hivatalának betöltésében s nagy kitartással a betegek ápolásában, mi által a város lakóinak szeretetét vírtá ki magának. 5 évig működött B-Gyarmaton, mint segédlelkész s díltöltő, imcu Marozsola nevezettél ki adminisztrátornak, míg végre 1884. márczius 13-án ismét visszavért székeltéljére, hogy ágrégre a hívek lelki ügyének vezetését, s azóta mint plebánus működik B-Gyarmaton. 16 évig működött eddig városunkban majd mint segédlelkész, majd mint plebánus s ezen idő alatt békés lelkiélettel, tapintatos eljárásával, mindenki iránt viselteték előzékenységével az egy-é város tisztelők s szeretetét érdemelte ki magának, mit leginkább bizonyít azon nagy érdeklő, melyben 25. éves jubileuma alkalmából részszől.

Egy ipari vállalatról.

Alig pár évtizede annak, hogy hazánkban helyreállt ama politikai egyensúly, mely egy rész a polgárok anyagi jólétét mozdítja elő; másrészt pedig az állam anyagi érdekére, tehát közhatalmi gyarapodására is nagy fontossággal bír.

Szeretett hazánkban minden fejlődésnek indult. Mezőgazdasági termékeink kivitelét ezikket képeztek, eddig is, de leginkább csak azért, mert sok volt azoknak a mit megtermelt a föld. A fokozódó kereslet, az általános fejlődés biztosító állami intézetek hozza — tovább már is kényesített hatást gyakorolnak a földtulajdonosokra, hogy ez okozni garálkodás egyes praktikus eszközök használatát fel. S örömmel tapasztalhatjuk, hogy földtulajdonosok nem is idegenkednek azoknak beszerzésétől s azoknak alkalmazásától.

A kereskedelmnek a folyton rohamosan épülő vasutak s gőzhajózás fejletése a Dunán szintén biztósítja a haladását.

Hazai iparunk is fejlődik, de sajnos nem oly mértékben, mint az a helyi viszonyok megengedik, azt mérjük fel.

Ugyanis sokszor olyan helyen létesítenek ipari vállalatokat, ahol a kőszelődő gyártmányhoz még a legközelebbi vasút is távol van, és csak messziről a nagy költséggel lehet beszerezni azt. Lejártak már sokszor fordulóipari meg az is, hogy a szükséges számítások elmaradnak, mert kellőleg kiejtette az áru, illetve gyártmány versenyképessége iránt. És végre azáltal pánna bizonyítja iparunk eme rövid fejlődési korszakában, hogy a mindennapi megkötésértől sem volt gondoskoltva annak idején.

Innen származik azután, hogy a kezdet nehezegeivel küzdő ipari vállalatok nem csak ki nem elégíti a hazai vásárló reményeket, de teljesen meg is bukik, dacára a legzsebb jövede való kifutásnak.

Iparunk fejlődésénél különös jelentőség az, hogy a törekvés inkább irányítatik a külpiaci ipari cikkeik, mint a mindennapi szükségessé, közönséges áruk előállítására. Ezek pedig kiszámíthatatlan bátránya van úgy egyéni, mint közgazdasági szempontból is. Egyesül szempontból azért, mert a külpiaci ipari előállítás sokkal több költséget kerül és csak esetben még sem képes a külföldi hasonló minőségű gyártmányt kiszorítani; az egyéni, különösen az utóbbi néposztály szükségletét fedező cikkeik előállításánál a gyártási nehézségek sokkal csekélyebbek, de sokkal nagyobb pénzforgalmat tehát használt is volna képez a vállalat kimutatni, mert nagyobb a kereslet. A közönséges árukban bejött haszonnal azután természetesen fejleszteni való az ipar, de csak succésra alulról fölfelé az csak addig, a meddig a versenyképesség biztosítva van. Így volna támogatva az általános hazai gazdasági érdekek.

Ugyanis közgazdasági szempontból igen rajnos viszonyokat látunk a statisztikából, például külföldi behozott csak közönséges kőből és szőlőből áruk, mint bariarék, kendők és alsó-kabátok értéke 1887-ben 140, 1888-ban 142, 1889-ben 146, 1890-ben 147 millió forint volt. Innen látjuk egy évtől a kívándorolt órási beszerzéseket és másrészt látjuk a folyton növekvő szükségletet is oly egyszerű áruknál, melyeknek gyártás való előállítására igen könnyen és hálás dolog volna nálunk, mert eme külföldi árukat nemcsak a szállítási költség, de mértékességeket 75 arany forint rám is terheli.

Így vagyunk még sok más ipar. cikkeivel, mint a vas és üveggel is.

Közönséges kapukért, ácsokért és kaszkákért évenként 20-30 millió forint vásárolt külföldre. Van egy híres állami segélyezett kőbánya csavargár Budapestre, de még ez csak napról-napra fogyódik, addig közönséges szőkegért 10-16 millió forinttal adoznak a külföldre.

Igen érdekes jelenség továbbá az üvegipar terén az, hogy hazánkban mindaddig nincs tulajdonképeni szőlő palackgyár, holott nincs állam a földön, hol ez irányban nagyobb volna a kereslet, mint épen nálunk. Egyes gyárakban készítenek ugyan közönséges vörös szőlő palackot, de nem verseny képes minőségben és különösen nem kellő mennyiségben.

A versenyképességet megemelési ama ódi szokás, hogy a hazai üveggyárak leginkább kvarc-kőből dolgoznak. A kőnek égése, zútsa szóval az olaszitálóság való előállításra oly költségbe kerül, hogy az olcsó szőlő üvegeit — bár az e célra használandó anyagok idegen alkalmasságától nem kell annyira mentek lenni, mint a fehér üvegeit — még sem képesek verseny képesen előállítani gyárunk.

Montani gyáraink már helyi viszonyoknál fogva sem csinálhatnak valami ingyenesre méltó árukat, dacára annak, hogy ez az iparág igen hálásnak.

Az általános pangás onnan származik, hogy a vasutak kiépítése következtében a jó helyi viszonyokban levő külföldi gyárak konkurenciát a mi hazai leginkább vasutól távol és drága anyagból még drágább tiszteő anyagból dolgozó gyárainkkal.

Tábla-üveg és szőlő palack gyártására alkalmas kvarc homok több helyen van hazánkban, de mint különösen jól meg kell említenem a nagy-kürtösi 15-20 méter vastagságú sem mosást, sem zútsát, de még szállítás sem szükséges szép homokot, melyre Nógrádmegye vagyons és vállalkozó szellemű közönségének ügyelmét azért is felhívom, hogy ama homok réteg egy már felnyitott igen jó minőségű kőszén réteggel fekszik, mely kőszén réteg alatt ismét a legjobb tűzálló téglá készítésére alkalmas anyag réteg húzódik.

Ilyen három adomány egy helyen nem minden országban található együtt. Kéért azután igen találatos nevezte el ama közönséges, illetve telepet boldogult tulajdonosa: „Isten áldásai”-nak.

De valóban az is lehetne egész Nógrádvármegyére, mert dacára annak, hogy 10 km-tyre fekszik a telep a b-gyarmati vasút állomásához — egy vagy két kellő kiterjedésű a telepen építendő gyárral vissza lehetne szorítani ama 20 millióra menő szőlő palackok legnagyobb részét, mely hazánkba évenként beáramlik.

Mintán a jelenlegi tulajdonosok készséggel nyújtanak akár magános vállalkozóknak, akár konzorciumnak vagy pedig részvénytársaságnak ama anyagok kihasználásának szempontjából előnyt. — Ugy hiszem, hogy érdekes volna eme nagyváradi iparkör ipari vállalat ügyét a nyilvánosság előtt ezen lapok hasábjain a tek. szerkesztő ur b. engedélyével tárgyalni behatóan?

Szelcsen Lajos, szerk.

Irka-firkák az állam fogházából.

I. Földi levél — Szegedről

A szegedi államfogházba becsukta lenni, 1 napra — nem érdemes.

3 napra — mulatság, 8 napra — passió, 14 napra

— elég, 3 hétre — unalmas, 1 hónapra — sok, 4 hétre — kín, 1 évre — poklok pokla. Huszabb idejét nem bírtelek, mert egy éven túl megszünt az állam fogház, a lex — b o l o n d h á z, mert minden másodikonk innasj bele áruhá. Az emberek 26 éves korukig, ha lekerülnek az állam fogházba, erre fölötté — hű-néki: 26 évtől — 40-ig tagadják, 50 évtől fellel — újra hű-néki levetek. Mikor engem utóbban kérdeztek, hogy hány utazom, rendszeren azt feleltem:

— Földön.
— És bora, ha szabad kérdeznem? fagytak korább.
— A szegedi szőrfűzőbe.

Láttam az arcodon, hogy azt gondolták:

— Országos seikkák! Hogy vagyol? Persze juliusban divat fordító utazni, tehát fordító mondott. Hanem október októberben föltűntetett volna, mert Szegeden fogdólj-bb — paprika farlós lehet az ember.

Pedig én igazat mondtam.

Avagy nem fordó e — az állam fogház.

A társadalmi előítélet, az elfogadott közönség, a mindennapi felfogás, a követelt stábilok, egyzóval a társadalom tagok — a pártizorok. Az állam, mint minden más ragadós és veszedelmes betegséggel, egy pártizorral is hivatalosan lép közebe. Az ezen betegségekben szenvedőket a bíróság veszi orvoslás alá. S miként a doktor a pátiens beteg ségének úrré szerint írja a receptet és küldi a betegét fűrdőre, így ita bíróság veszi vizsgálat alá a társadalom beteg és küldi a pártizor szűzöbbség vagy közebebb voltá szerint hosszabb vagy rövidebb időre gyógyutás végett — fűrdőbe: a szegedi állam fogházba.

Szegednek nevezetességei közt tartoznak: a paprika, a tarhonya, a bicak, a papucs, a balpaprika, flánkó lista cigány, ki jelenleg a legmagasabb, a legfeljebb pottabb népdalokat szerzi. Van e ki est nem ismeri:

Még azt mondják, sines Szegeden beszorokány.

Pedig annyit, mint a réten a fűzék.

Engemet is megemlített egy beszorokány.

Még pedig egy kéknyarcsám barna lágy.

Vigyázz palata, jól vigyázz a szegedi.

Nem jart mindig a beszorokány szegedi.

Hisz jart a szegedi lány, valahán.

Hisz ragat rá a beszorokány tulajomány.

Továbbá nevezetesség még Szegeden, hogy miként ér az utas a pályaudvarból a városba. Egy emelet lépésből kell — lefelé menni s úgy jut az ember az indházból — a városba.

De mindenesetre legfőbb nevezetessége Szegednek az állam fogház. A kihalt Szegedbe, olykor-olykor egy kis életet varázsolnak az államfoglyok. (Persze a míg a 4 falon — kívül vannak) Állag majd kezéni államfogoly fordul meg évenként Szegeden, kik ren-zerint, mielőtt bekerülnek, még egy utolsó — mulatság. Örül ennek a fogadás, kérés. Valamint a kereskedők, iparosok is jó járnak az államfoglyok által esközött kisebb nagyobb bevételükkel. Vegyük még hozzá a tokozokat és ismerőseket, kik az államfoglyok meglatogatásával növelik az idegen forgalmat s így bírást mondhatják, hogy ha aonyi turista fordulna meg passióból, mint a mennyi — m u s z á j b o l, ugy Szeged örülnéne.

S annál inkább költörös, hogy a szegediek képes lerelpapirusza (a mely általános bevert szokás szerint a látni valótak, a nevezetességeket tünteti fel) meg az iskolák, kaszárnyák is bevonak egy nagy csoportjában mutatva, csakis — az államfogház hiányzik róla.

A vasuton nem történt valami semmi érdekes. De érdekesebbek voltak turista utazásain, kik mind még aonyi más szempontból élveztek az utazás kellemeit. (Külön megemlékeztek rólat, mint tyasoköl, mert hisz ők egész tyasoköt képviseltek.)

A mint a vasutal elhagytam és bevezetett a dorád a pincesébe skarom mondták a kimenethez, hátkerest kinálkorkat és a „Tiszta” és „Európa” és a „Hét választó” hotelek omnibuszosa. Harozás nélkül (mint jó kormánypartiók illik — különben is Tiszta Lajos városába ragyok) a Tiszát választottam. (Pedig később megtudtam, hogy a — T i s z a f o l y á d ó l van elvezetve.) Magyarországon nagyobb lett volna kormánypartiósgomnál ha „Hét vezérhez” szálltam volna, ha úgy hínoát és nem „Hét választónak” (hogy is jótelt e a magyar város abhoz a német címhez). A mint az omnibuszoo megékeztem a fogadó elé, szobát kérek (mint rendszeren, most sem mondra meg, hogy hol és milyen, milyen árban, hányadik emeleten? stb) és felvezetnek engem a II-ik emeletre (magasabb nincs) és adnak egy igen szerény udvari szobát. Mikor kelt és előtt ugyanazon szállodába szálltam, de a vasutról — f i a k k o r o n j ö t t e m (a nélkül, hogy egy szót voltam volna) az első emelet szalon szobájál — kiállítás a Sáfársányi-térre — nyitották ki számomra. Pedig nem voltam és akkor egy krajczárral sem garlagabb. De a személyzet a fakker után itélt és követtekettelt a szobembe. Egyzóval a l á t e s z a t után itélt. Ne esdőlközzünk ezen egy cseppet sem. Ők is a látást után indultak. L á t e s z a t után itéltük meg mindent és mindenki.

Az uszoros nem adott a falasi getrenek pénzt, meg az gyalog sétált be hozzá a közeli közösgéből, de a mint négyes fogatlat állt meg a pénz ember háza előtt, mindjárt nyitra állt előtte az uszóra — társzja. . .

Ha valakinek d r. ran a ners előtt, azt mindjárt o k o s embernek tartjuk, ha egy hatalmas befolyásos ember tesz valamit, az mind — jó l van tére.

Ha ismeri, kitűnő nő ir hármilen világy dolgot (e vajjon melyikkel nem tartózik az meg) az, a nagy közönség szemében — remek munka. Imá egy azerit meg egy más a saját, ismeretlen neve alatt, a szerkesztőnek — a papirkörrel mélyessége felelőre dobók. Látszat . . . látszat . . . Vagy a bíróságok nem a l á t e s z a t kedvéért veszik egyes kisebb emberek pártizor esetét vizsgálat alá és szabják rá a büntetést, míg a hatalmasokat, a befolyásos nagy urakat szaladon hagyják futni. Epen azért

* Egy kis szeged mellett, mulatóhely.

ne párbajozz b. oltató addig, míg nem vagy legalább is — mellősege az égy, somni meire . . . ne felelősege, mert egy jász utat e sorok írása és vele nagy szanas a minozom gentiamból, hogy az első folyamodási bíróság elmarasztal 8 napra, a tábla felől — 2 hétre és a ezára rád ad — egy hónapot. S ha leme még egy megyőbb, bíróságunk, attól bizonyosan kaptál volna . . . 2 hónapot Szomort való, hogy az igazság is csak . . . látogat.

A közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő úr:

Az hiszem senki sem fogja roszan mérni tenni, sőt lecces lapjának jóllés és igen tisztelt úrnak közönségre meg fogja nemek közzéadni azt, ha Messa András bratáls társadalmával szemben állásba nem helyetkedem a az általa intottól hangot nem folytató, egy izetlen hírtipi dulakodástól megkíméltem.

Minden polemia nélkül is megalkotható, Messa Andrásról a megfelelő ítéletet skárti, ha a nyilvánosság előtt valamiben arcomba végett vádakat jogesülésémet, sőt azokégszerteréséget mondjuk egy év alatt nem dokumantalja s engem, illetve bennünket kényeg ki nem empal.

Hogy pedig ezt annál inkább szavartalanabbal tebetse, megengedem neki, hogy ablakomoz ementel is hallgatódzok a lemelőljék, — tenek neki jártomzat-keltmet egészen feztel-entől kémselni, méltótlamétt Messa Andrásról az udvarom memórtelmbjára egészebe vagy szótépre kikerült leveleimet korábbra is kénytelenem kikeresgélmi a szókól ellenem várdontakot állkoni, ler-crolojon meg a ócsoroljon a nyilvánosság előtt, itt a faluban, büntöztes és igazságon, szokásához híven árasza el névtelen leveleivel előljáratom; és magamat egy méval vagy betóvel, ki ugyanakkor egy modálitással védelmezni nem fogom. S miután a társadalm meg egy év múltán is itt lemdak, reménytelen minden korrek ember képméggel fog az említett igénytelen tanítónak Messa Andrásról kifejezett nézetéhez velem egyttt csatlakozni, s fogja azt a minden tiszteletességétől teljesen kivétőzött egyéniséget a közmegevelésnek átálladni.

Héstemről pedig haladva a két év óta taponott átes, igényezni fogok a réy óbjától s nehezen rárt pártipók látogatást hivatalomban híven lehetőséggel egy előkészíteni, hogy ez általommal a Messa Andrásokkal megemlégyeztetett egyház rendezésének nagy munkájja letennek dicősségére sikeressen befejezhető legyen.

Kelt N.-Kürtösiön, 1893. augusztus 3-án.

Kardos Kálmán, ág. b. ev. lelkész.

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Gr. Degenfeld Lajos főispánunk önellátásága augusztus hó 3-án érkezett B.-Gyarmatra, hol aznap délután a millenárius kiállítás érdekében az itteni ipartestület tagjaival, valamint a 3 járás köldőitáival értekezletet tartott s megalkototta a b-gyarmati, szegényi és nögrádi járás helyi bizottságát. Résztvett a Hottorinszky Károly esperes pletános titkárteleter rendezett jubileárius banketten, ma-nap a közigazgatási bizottsági ülésezen előadótt. A főispán a székvárosból legnap utazott hazra Sára. — A közigazgatási bizottsági tagok közül az augusztus 4-ki ülésen résztvettek: Balás Antal, Beniczky Árpád, Moszáry Ödön, Lusztory Gyula és Székely Barna urak.

Kinevezés. Úfelsége Forster Antal főlegyházi járásbírói sági albíró a város-miholai járásbírói ságihoz járásbíróvá nevezte ki.

Hlymen. Hoppner Gyula e napokban jegyzte el Körhérs Kata'n házasságot, Körhérs Antal a szerb-modosi (Torantalm.) bírtokos leányát. — Rábel Pál pénzügyminiszeri számtiszt jegyett váltott Potoczky Stefániával, Potoczky Sándor a-bodonyi közigyőrő bájos leányával.

Bácsdéstély. A vármegye központi tisztára, mint lapunk mált számbában is jelezteik, Scitovszky János vármegyénk kitűnő újságpája titkárteleter, mielőtt közhári szabadságot élvezendő, a vármegye székhelyéről átutazott volna, július hó 31-én a fűrdőkerben fényes búcsusméltlyt rendezett. Az estély igen jó hangulatban folyt le, s szép toszokot tarttak félrevezés a kedélyes eggyüttlét örömet. Az alispánra az első felkötésű Domeszky Elek mondta el; majd Trók Sándor kelt fel és klasszikus stípus beszéddel ellette az alispán kedves családját. Scitovszky János, meghörzöve az órácsókak, leendőtes leantában emlékezett meg gróf Degenfeld Lajosról, a vármegye szeretett főispánjáról. Horráth Dáni az alispánt, mint II.-Gyarmat város legnagyob polgárát ellette. Az alispánra Tiborj Ferencz jegyzte, aki az nap tért vissza szabadságából, szintén mondott felkötésű. A hangulatjeljes vig estély meglehetősen nyílt bele a reggeli órákba.

Gróf Degenfeld Lajos meirete tisztelt főispánunk ezuttal Balassa-Gyarmaton időzése alatt a város bírása által részletesen informáltatta magát a b-gyarmati ügymenaszim kértiméssé tárgyában megintult mozgalom jelenlegi stádiumjáról. Mondani is fölsőleges, hogy Ő-méltósága, aki különben előke is a vármegye gyemenaszim köldötősegeket, — mennyire érdeklődött az első rendű kulturális ügy iránt, meglegegedéssel vette tudomásul mindazt, mit Balassa-Gyarmat a Gyymnasium tárgyában eddig tett és még tenni köztül; egytérmetűden biztosította a városbíró, hogy a parlament ómi ülésminálul meggyarítás után a magas kormány további jóindulatú támogatásba nyúlja az ügyet.

Város képviselőtestületi kügrüllése mált legnap délután Balassa-Gyarmatnak, a bozott háttárszabóknál azután lapunk tárta miatti már csak jövő vasárnap szálhatunk.

E rovathan közléseket nem vállal felelőseget a szerk.

A millenium ünnepélyo ügyében. — mell. gr. Degenfeld Lajos vármegyei főispánja a b. gyarmati...

malra jött. — Itten e hó 4-én hozzászavodás után...

Hasznabérletli hirdetésny. Balassa-Gyarmat város székhatáiban lévő 4. békly...

jelentek meg. A főispán az szerdai ünnepély és kiállít...

Lőtenyvesedési jutalomdíj kiosztás. B. Gyarmaton a vármegyei lötenyvesedési bizottság gy. Degenfeld...

Pályázat. A lozsonci m. kir. állami gymnasium kebelében fennálló ifjusági önszervező egyesület tájékozt...

Arczfesték és puder. gyáran annyira megrontják a bőrt, hogy nyomok már...

A nógrádvármegyei gazdasági egyesület igazgató választmányának ülnök 30-iki alsóiról társul...

A nógrádvármegyei gazdasági egyesület telepén f. évi augusztus hó közepén egy csekélyebb. jaradalmúzá...

ÉRCZKOPORSÓK szemfödtelek, sűrűsorsork, szallagok és egyéb...

Balassa-Gyarmat a főgymnasiumé. A városi házirésztételélt által az Eurovár főispánja a consero...

Pályázat árvaházi alapítványi helyre. A „Nógrádvármegyei tanítótestület” első alapítványi helye...

„The Mutual” a világ legnagyobb és legbiztosabb életbiztosítási társasága.

Horváth Danó. feloldó szerkesztő.

Üzlet megnyitás. Van szerencsem a nagyérdemű közönség becses tu...

EHRENTHAL TESTVÉREK szállítási és bizományi üzlete: B. Gyarmaton, butorszállító üzlete: Budapest...

Biztos Jövedelem. ajánljuk biztosítéson egyéneknek sorsjegyeknek rész...